TOSHKENT SHAHAR
UZSTAT
STATISTIKA BOSHQARMASI

TOSHKENT SHAHRIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra

(fermer va dehqon xo‘jaliklardan tashqari)

Mamlakatimizda oxirgi yillarda tadbirkorlik subyektlariga ko‘rsatilayotgan e’tibor

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarsiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, ming birlikda)

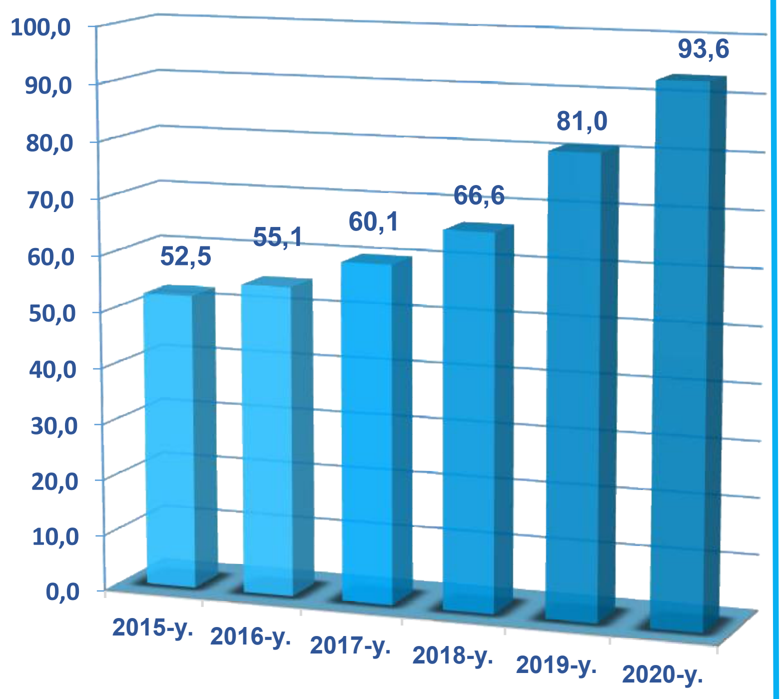

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o'tgan korxonalar	93 626 115,4 %
Faoliyat ko’rsatayotgan korxonalar	89 164 113,8 %
Yangi tashkil etilgan korxonalar *(2020-yilda)*	7 207 64,7 %

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo‘lgan hamda o‘z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o‘z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da‘vogar va javobgar bo‘la oladigan tashkilot **yuridik shaxs** hisoblanadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan tijorat korxonalar soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

66 233 — Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

3 232 — Oilaviy korxonalar

608 — Unitar korxonalar

13 332 — Xususiy korxonalar

235 — Aksiyadorlik jamiyatlar

500 — Boshqa korxonalar

Mas‘uliyati cheklangan jamiyatlar, *ming birlikda*

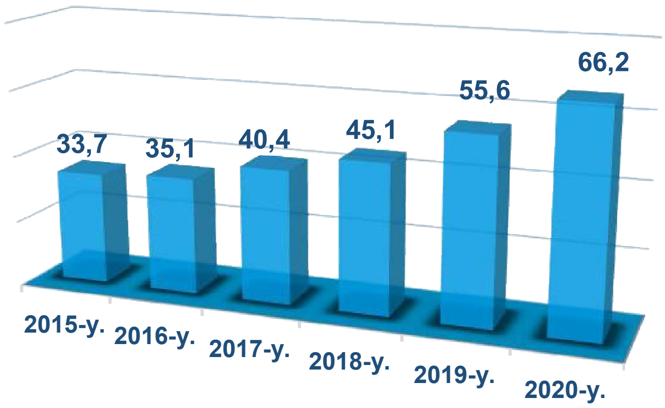

Xususiy korxonalar, *ming birlikda*

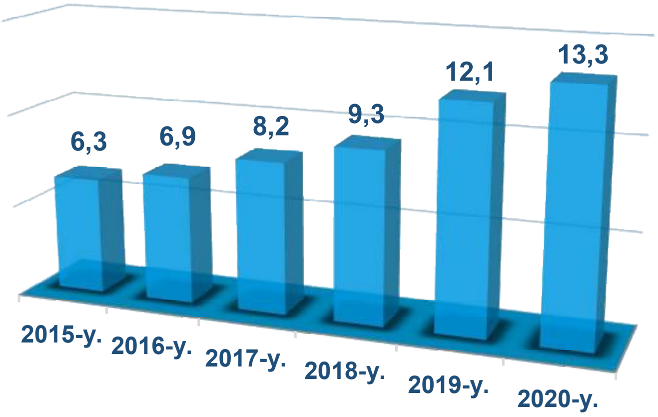

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

Bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati mas’uliyati cheklangan jamiyat deb hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalar qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan, ishtirokchilari jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko'ra)

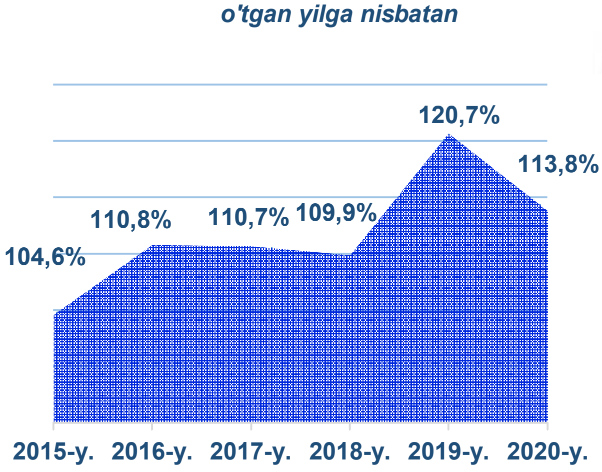

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 2020-yil 1-iyul holatiga ko'ra, birlikda)

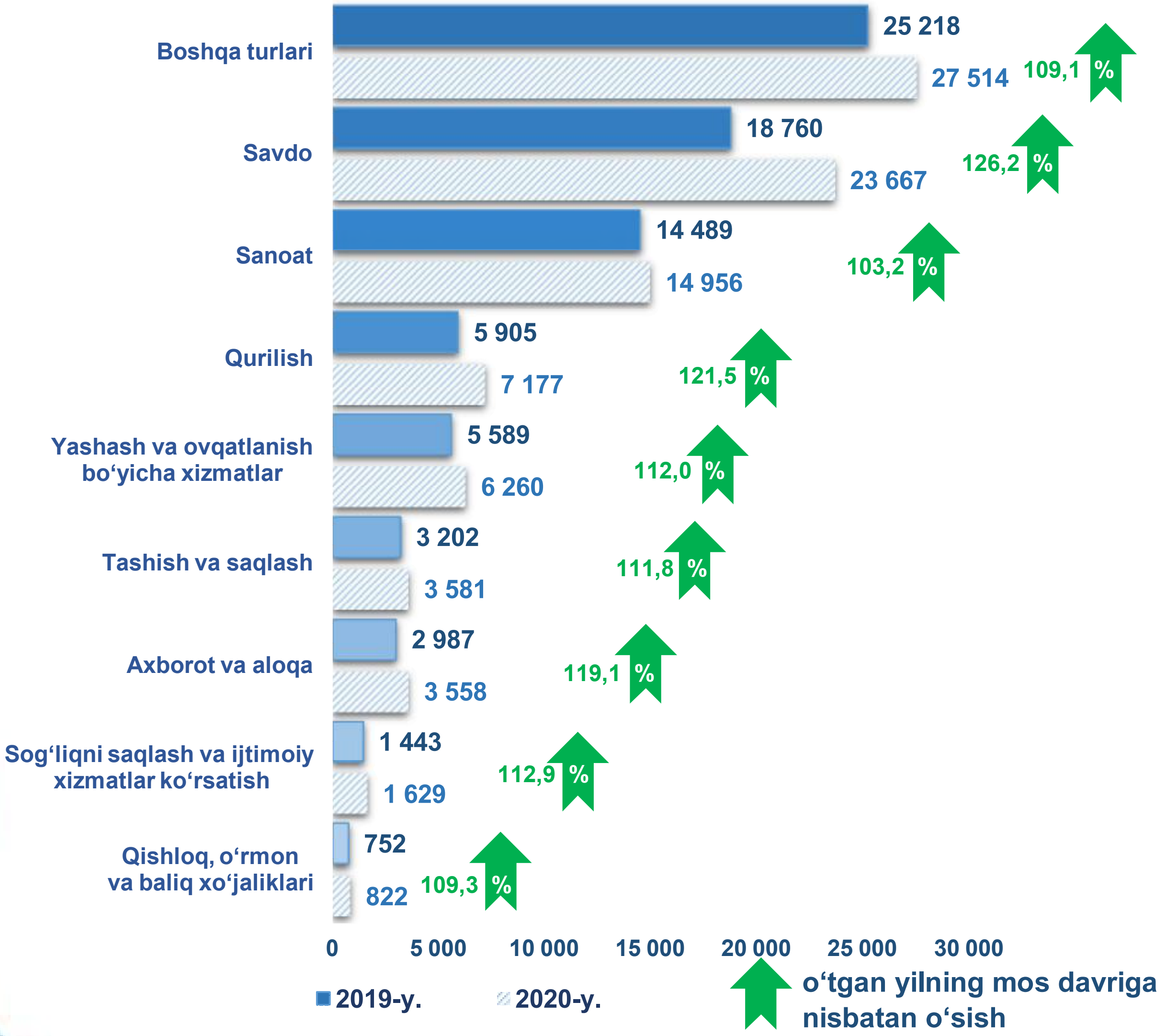

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalar soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

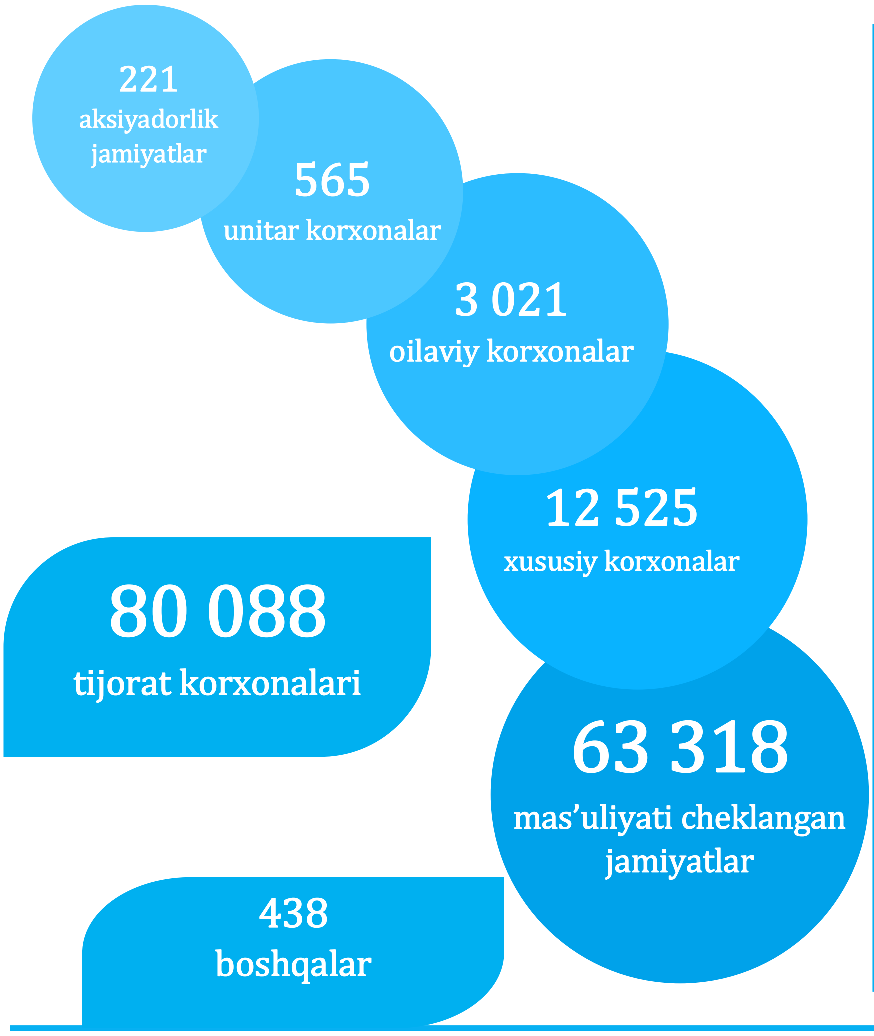

Aksiyadorlik jamiyat:

Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga bo‘lingan jamiyat – aksiyadorlik jamiyat hisoblanadi; – aksiyadorlik jamiyatning ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari bo‘yicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zarar uchun o‘zlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

Aksiyalar haqini batamom to‘lamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatning majburiyatlari bo‘yicha, o‘zlariga qarashli aksiyalar qiymatining to‘lanmagan qismi doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Aksiyadorlik jamiyatning firma nomida jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi o‘z ifodasini topishi kerak.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil yanvar–iyun oylarida, birlikda)

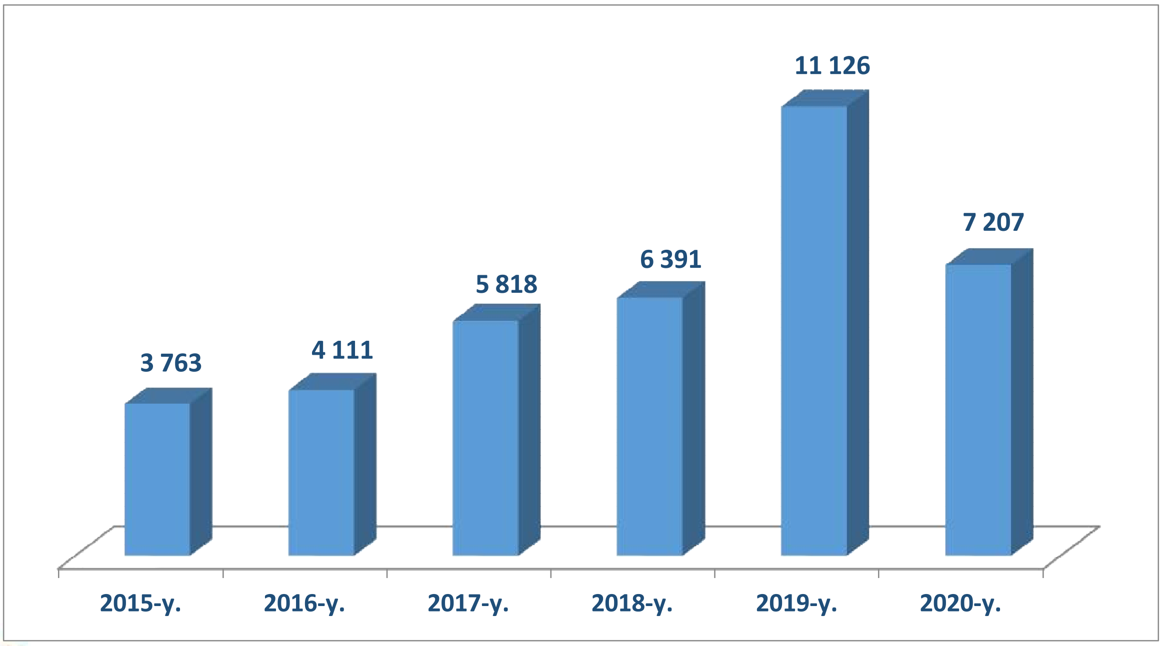

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, 2020-yil yanvar–iyun oylarida)

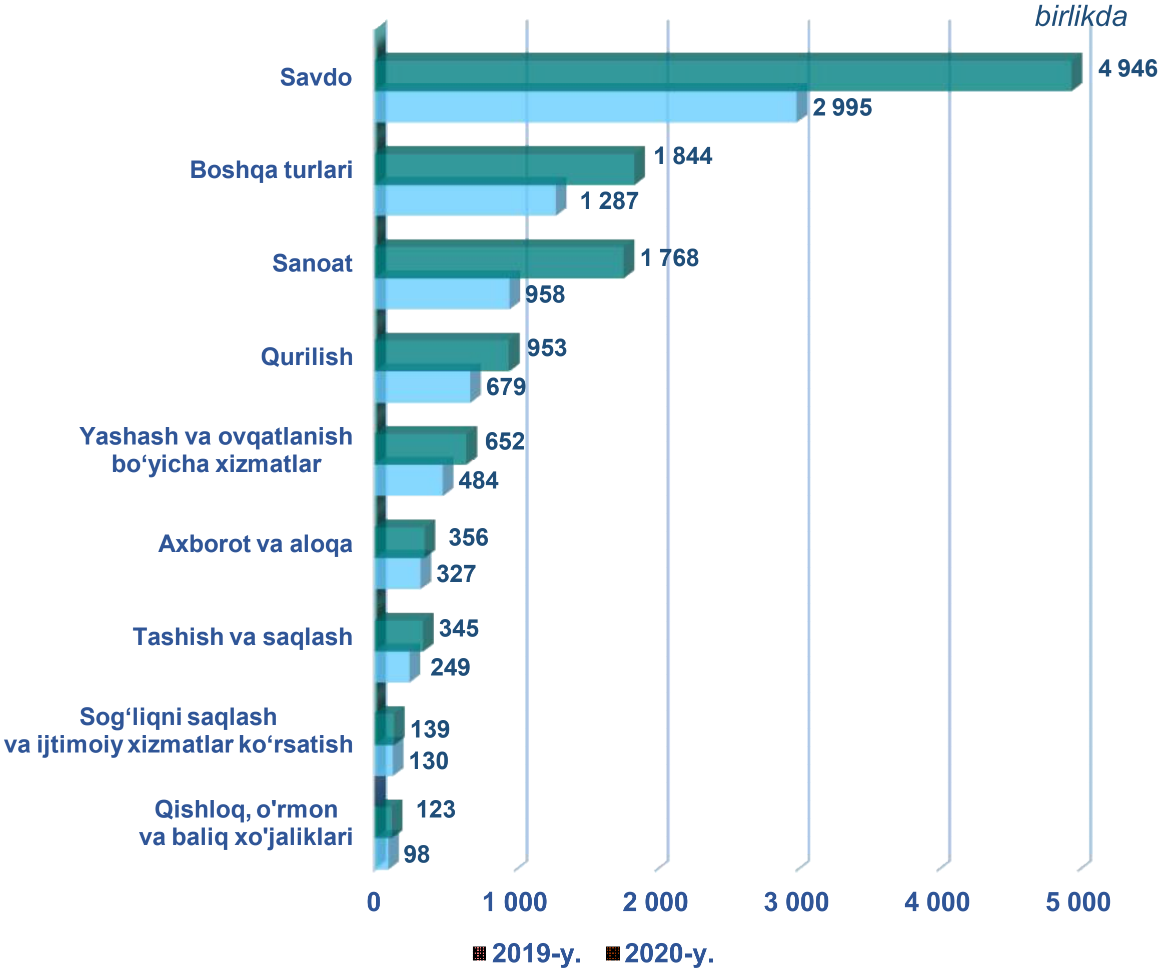

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha tarkibi

(2020-yil yanvar–iyun oylarida, umumiy sonidagi ulushi)

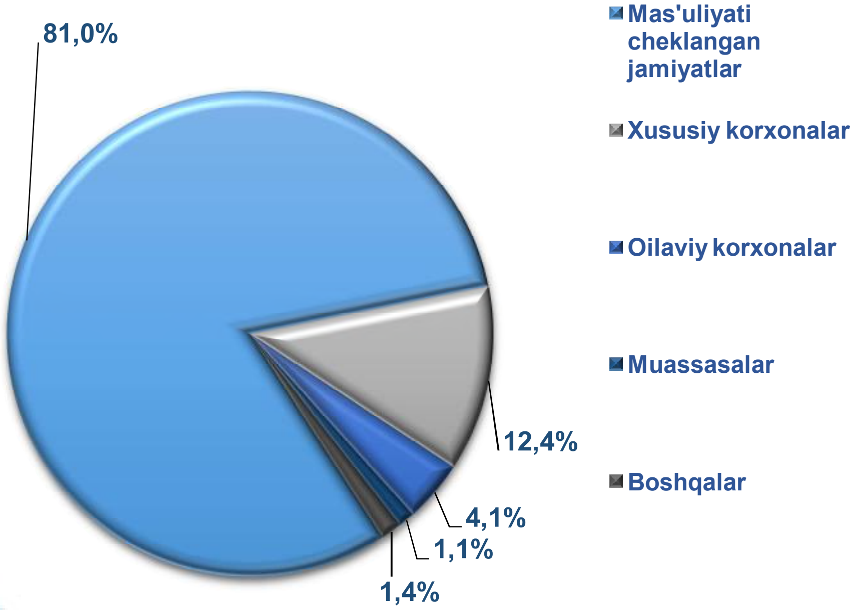

2020-yilning yanvar–iyun oylarida 7 207 ta korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Shundan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar – 5 835 ta, xususiy korxonalar – 894 ta, oilaviy korxonalar – 298 ta, muassasalar – 77 ta va boshqalar – 103 tani tashkil etdi.

Sanoat sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko'ra, ming birlikda)

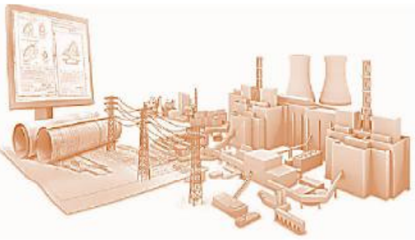

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3,4 foizga oshdi

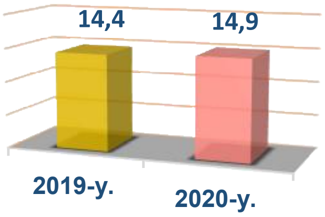

Kichik tadbirkorlik subyektlar

2,8
foizga oshdi

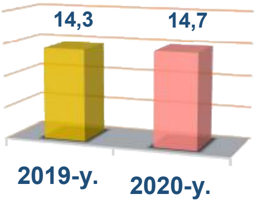

Mikrofirmalar

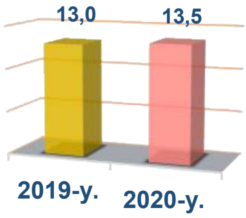

Kichik korxonalar

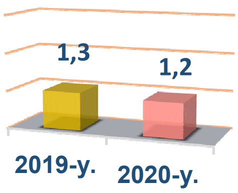

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar

4,6
foizga oshdi

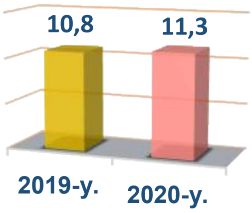

Oilaviy korxonalar

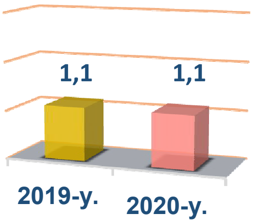

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni

*O'tgan yilga nisbatan **7,6** foizga oshdi*

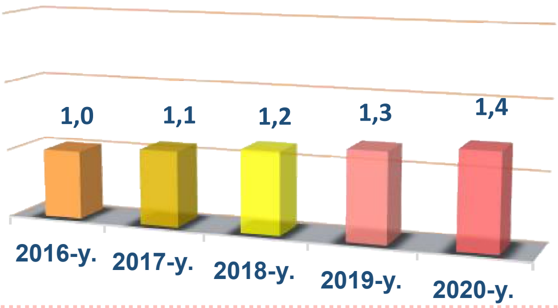

Xususiy korxonalar

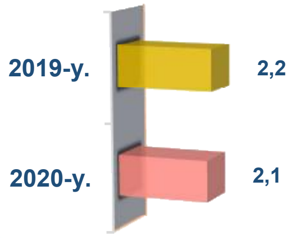

*O'tgan yilga nisbatan **4,5** foizga pasaydi*

Qurilish sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, ming birlikda)

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 20,3 foizga oshdi

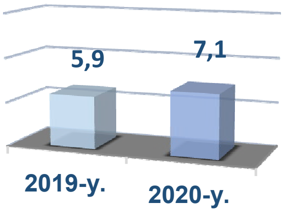

Kichik tadbirkorlik subyektlar soni

20,6 foizga oshdi

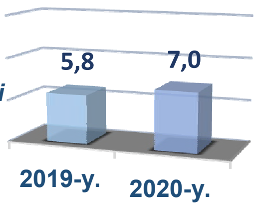

Mikrofirmalar

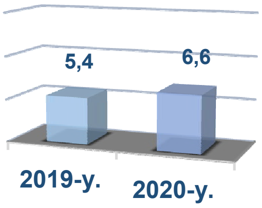

Kichik korxonalar

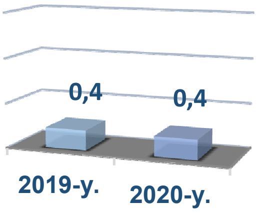

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

23,5 foizga oshdi

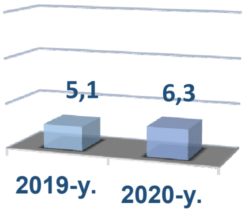

Oilaviy korxonalar (birlikda)

1,4 martaga oshdi

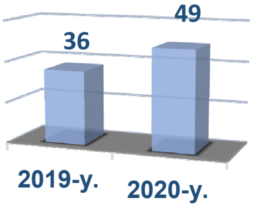

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni (birlikda)

O‘tgan yilga nisbatan **32,6** foizga oshdi

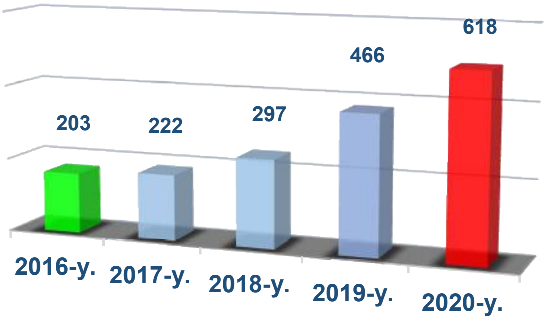

Xususiy korxonalar (birlikda)

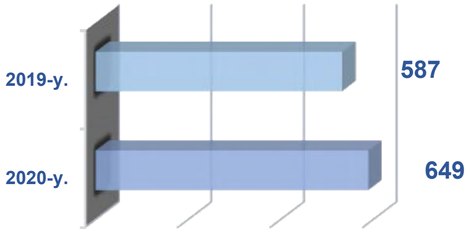

10,5 foizga oshdi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, ming birlikda)

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 26,2 foizga oshdi

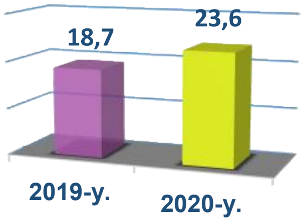

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

26,4
foizga oshdi

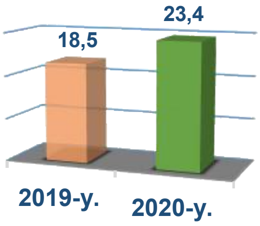

Mikrofirmalar

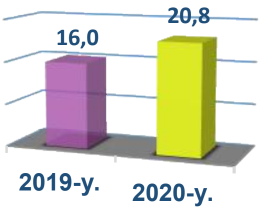

Kichik korxonalar

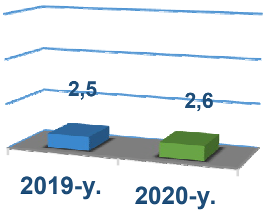

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

29,3
foizga oshdi

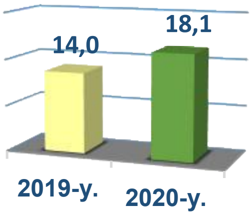

Oilaviy korxonalar

1,5
martaga oshdi

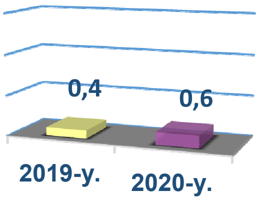

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan 25,0 foizga oshdi

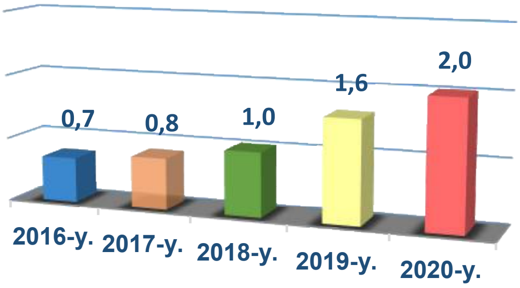

Xususiy korxonalar

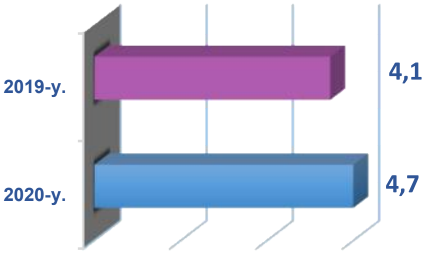

14,6
foizga oshdi

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

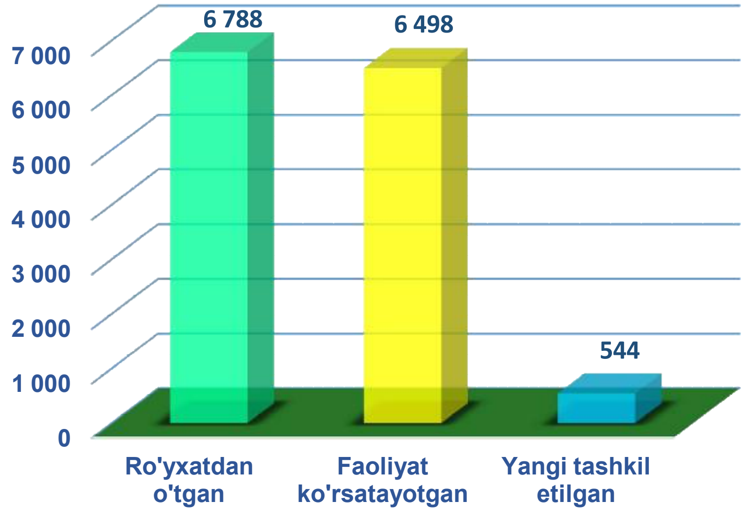

Ro'yxatdan o'tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra 6 788 tani tashkil etib, ulardan 6 498 tasi yoki 95,7%i faoliyat ko'rsatmoqda. Bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 1,0 mingtaga yoki 119,6 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2020-yil yanvar-iyun oylarida 544 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Xorijiy kapital ishtirokidagi yangi tashkil etilgan korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yanvar–iyun oylarida, birlikda)

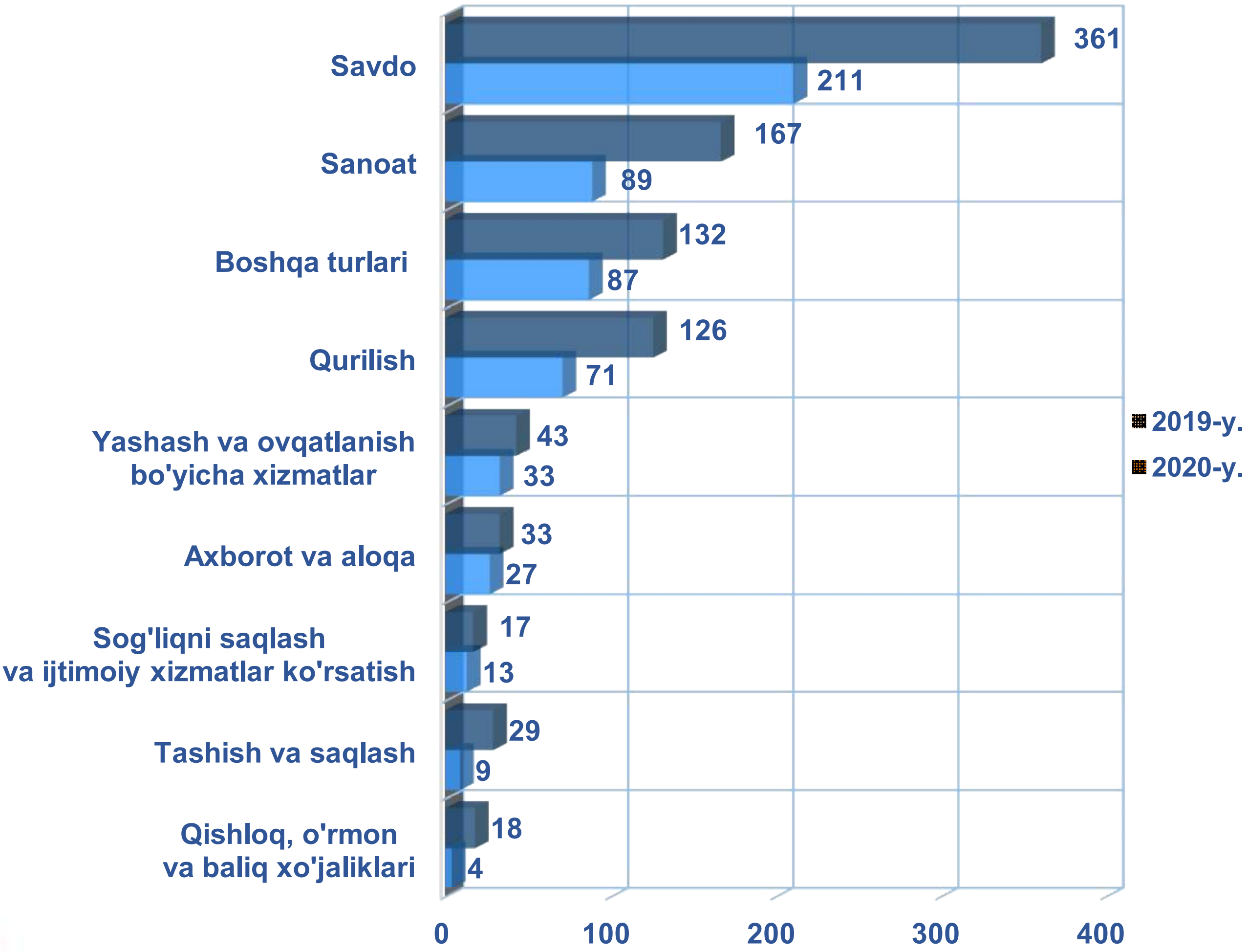

Kichik korxona va mikrofirmalar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

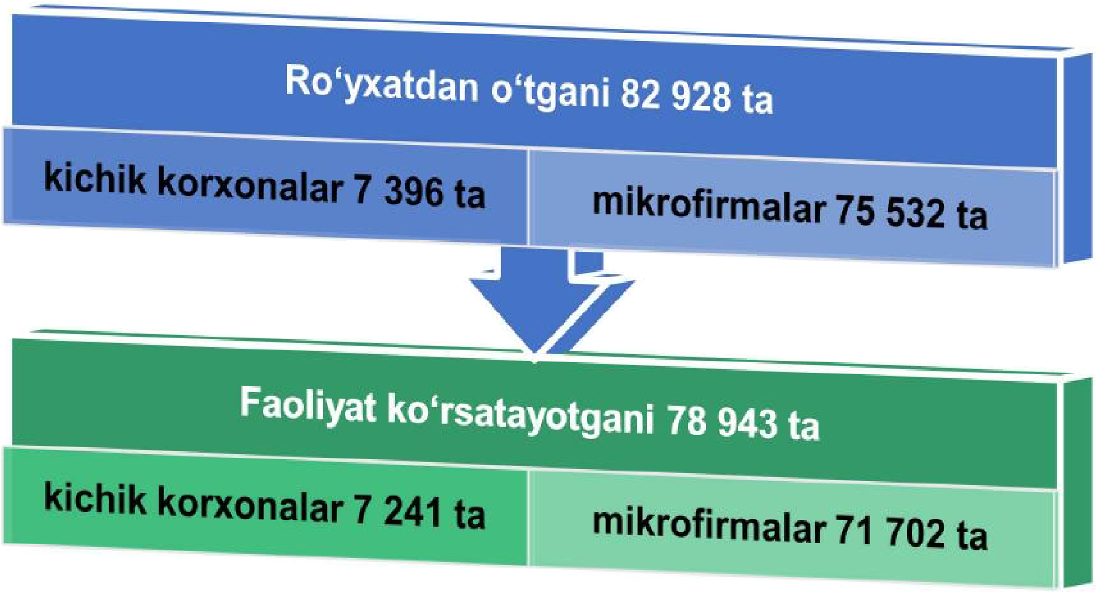

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

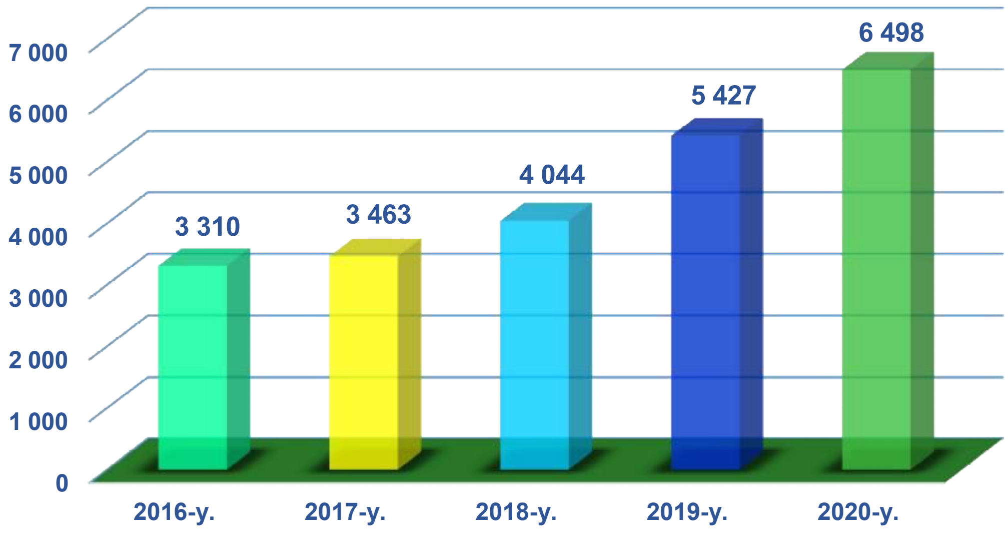

Davlatlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

Tumanlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Toshkent shahri	6 498	2 715	3 783
tumanlar:			
Uchtepa	214	78	136
Bektemir	150	82	68
Yunusobod	844	360	484
Mirzo Ulug‘bek	809	363	446
Mirobod	1 107	358	749
Shayxontohur	460	226	234
Olmazor	355	189	166
Sirg‘ali	286	147	139
Yakkasaroy	1 025	390	635
Yashnobod	519	237	282
Chilonzor	729	285	444

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Mirobod – 1 107 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 17,0 %), Yakkasaroy – 1 025 ta (15,7%) hamda Yunusobod tumanlarida 844 tani (12,9 %) tashkil etgan. Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning eng kam qismi Sirg‘ali – 286 ta (4,4 %), Uchtepa – 214 ta (3,2 %) hamda Bektemir tumanlarida 150 tani (2,3 %) tashkil etgan.

Tumanlar kesimida ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra, birlikda)

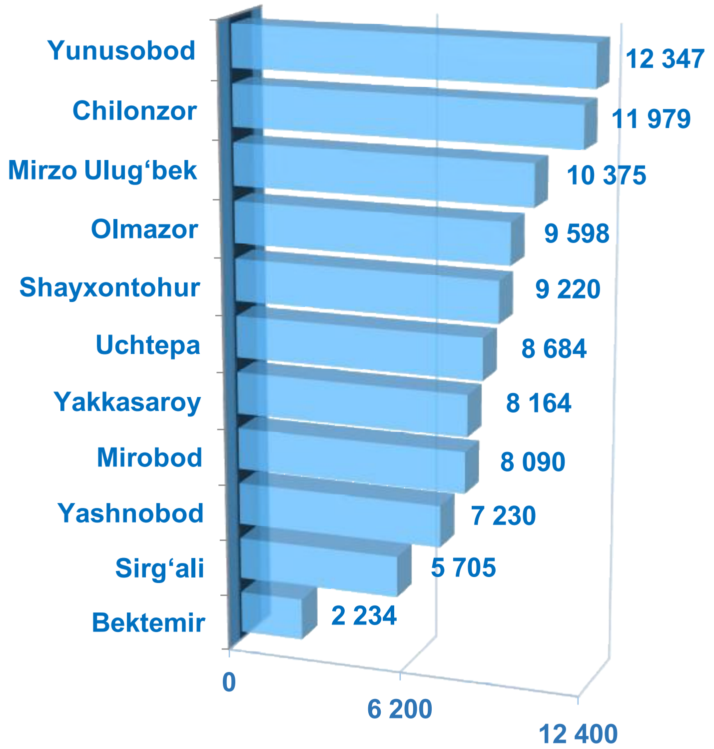

2020-yil 1-iyul holatiga ko‘ra ro‘yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar tumanlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Yunusobod – (13,2 %), Chilonzor – (12,8 %), Mirzo Ulug‘bek – (11,1%), Olmazor – (10,3 %), Shayxontohur – (9,8 %), Uchtepa – (9,3 %), Yakkasaroy – (8,7 %), Mirobod – (8,6 %), Yashnobod – (7,7 %), Sirg‘ali – (6,1 %) hamda Bektemir tumanlarida (2,4 %) tashkil etgan.

Tumanlar kesimida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning soni

(2020-yil yanvar–iyun oylarida, birlikda)

2020-yil yanvar–iyun oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar tumanlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Chilonzor – (12,9 %), Yunusobod – (11,5 %), Uchtepa – (11,4 %), Mirzo Ulug‘bek – (10,9 %), Shayxontohur – (10,1 %), Olmazor – (9,9 %), Yashnobod – (8,2 %), Mirobod – (7,6 %), Yakkasaroy – (7,4 %), Sirg‘ali – (7,3 %) hamda Bektemir tumanlarida (2,8 %) tashkil etgan.

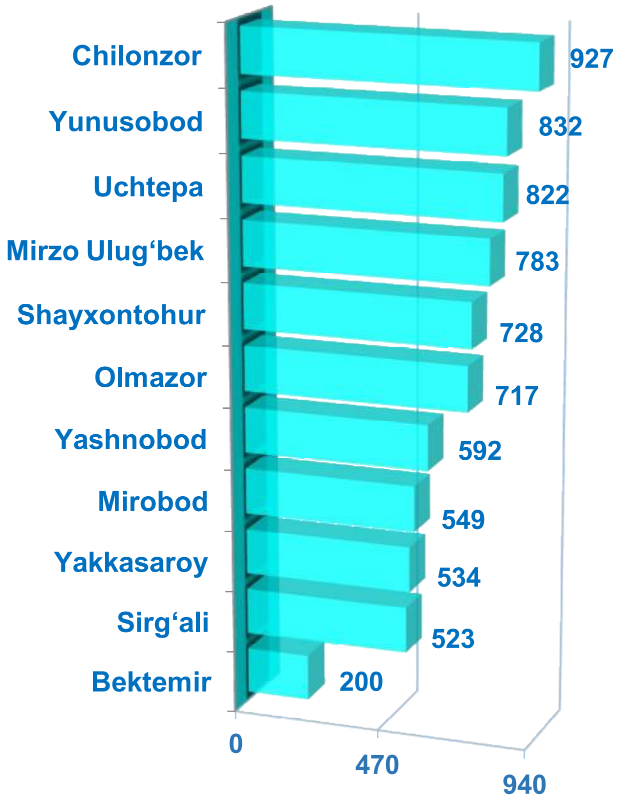

Statistik koʻrsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-maʼlumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan maʼlumotlardan iborat boʻlgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni taʼminlaydi.

Roʻyxatga olingan korxona va tashkilotlar – roʻyxatdan oʻtkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat roʻyxatidan oʻtkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud boʻlgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar – roʻyxatdan oʻtkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat roʻyxatidan oʻtkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xoʻjalik faoliyatini amalga oshirmayatganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi toʻgʻrisidagi maʼlumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – roʻyxatga olish organida belgilangan tartibda davlat roʻyxatidan oʻtgan va yuridik shaxslarning davlat reestriga kiritilgan (yangi kiritilgan) yuridik shaxslardir.

Kichik korxona va mikrofirmalar – Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga oʻtish chora-tadbirlari toʻgʻrisida”gi 275-sonli qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlar toifasiga tegishli boʻlgan tashkilotlardir.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

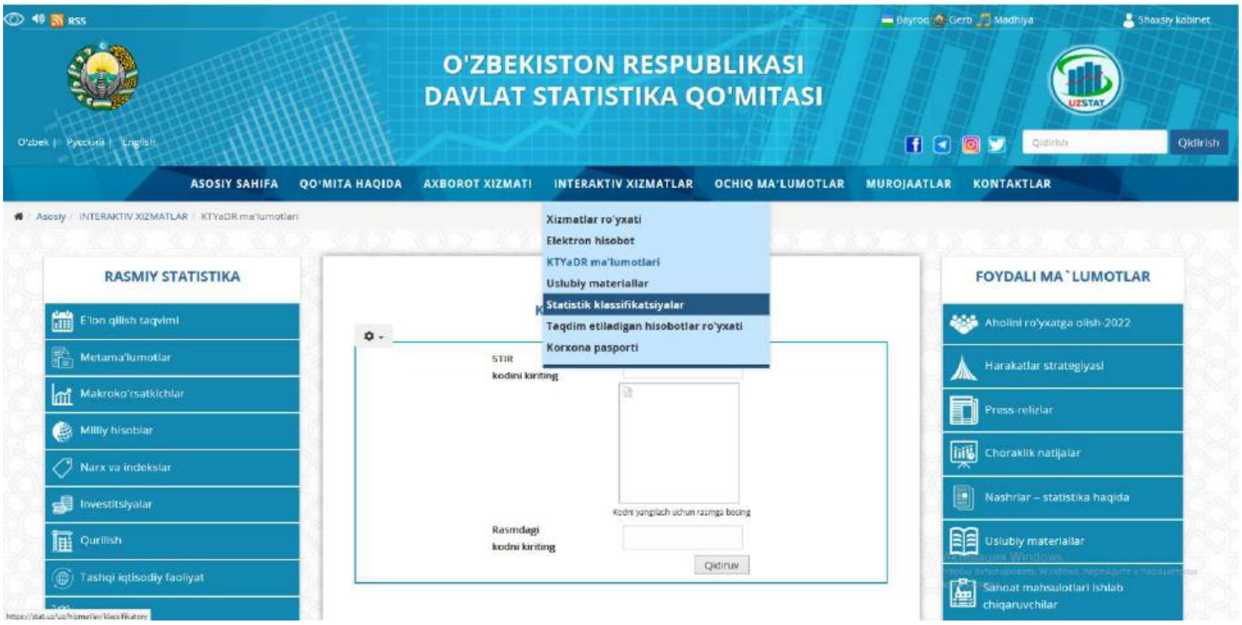

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Toshkent shahar statistika boshqarmasi

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi

tel.: 71 230-88-31